

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Urtos/7/2019
Identifikačné číslo spisu: 6017010016
Dátum vydania rozhodnutia: 10.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6017010016.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti odsúdenému T. C., pre obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 173 ods. 1 českého Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 23 českého Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 10. septembra 2019 v Bratislave, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 24. júla 2019, sp. zn. 3Ntc/15/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného T. C. sa zamietá.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 24. júla 2019, sp. zn. 3Ntc/15/2017, podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona v spojení s § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z.z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z.z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z.z.“) zamietol návrh odsúdeného T. C. o podmienечné prepustenie z výkonu úhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu v Znojme zo 17. februára 2017, sp. zn. 3T 200/2016, právoplatným dňa 4. marca 2017, uznaným na území Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. októbra 2017, sp. zn. 3Ntc/15/2017, právoplatným dňa 18. januára 2018 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. januára 2018, sp. zn. 5 Urto 1/2018.

V odôvodnení tohto uznesenia krajský súd uviedol, že formálnu podmienku pre podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody odsúdený splnil po vykonaní dvoch tretín uloženého trestu dňa 2. júna 2019, avšak materiálne podmienky pre podmienечné prepustenie v celom rozsahu nesplnil, pretože počas výkonu trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, o čom svedčí najmä udelená disciplinárna odmena a dobré pracovné výsledky, avšak v súčasnosti od neho nie je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Toto očakávanie totiž musí byť podľa krajského súdu dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení osobnosti odsúdeného, jeho doterajšieho

pôsobenia vo výkone trestu odňatia slobody, ale aj jeho predchádzajúceho spôsobu života, vrátane jeho trestnej činnosti, možností jeho nápravy a osobných pomerov, a tiež je potrebné prihliadnúť na účel trestu. V danom prípade podľa krajského súdu odsúdenému nemožno uprieť snahu po náprave (vzhľadom na obsah hodnotenia), avšak v jeho neprospech svedčí to, že vykonáva trest za závažnú úmyselnú trestnú činnosť. Jeho aktuálnemu odsúdeniu pritom predchádzalo odsúdenie za obdobnú trestnú činnosť, kedy mu bol rozsudkom Okresného súdu Zvolen z 5. septembra 2014, sp. zn. 1T/84/2014, uložený podmienený trest odňatia slobody vo výmere dva roky so skúšobnou dobou v trvaní dvoch rokov do 5. septembra 2016. V uvedenej veci sa na odsúdeného síce hľadí, ako keby nebol odsúdený, v zmysle ustálenej súdnej praxe však uvedená skutočnosť nebráni súdu, aby na toto odsúdenie prihliadal, a to pokiaľ ide o hodnotenie osoby odsúdeného a jeho sklonom k trestnej činnosti, najmä keď je zrejmé, že odsúdený sa skutku, za ktorý vykonáva predmetný trest odňatia slobody, dopustil už necelý mesiac po uplynutí uvedenej skúšobnej doby podmieneného odsúdenia. Dobrodienie súdu v podobe uloženia podmieneného trestu odňatia slobody tak podľa krajského súdu u odsúdeného zjavne nenaplnilo svoj účel a z odsúdenia si nevezal žiadne ponaučenie. Navyše, odsúdený aktuálne vykonáva trest v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, na čo musel krajský súd taktiež prihliadať.

Z hodnotenia ústavu na výkon trestu pritom podľa krajského súdu vyplýva, že riziko sociálneho zlyhania odsúdeného je stredné a jeho resocializačná prognóza sa javí ako menej priaznivá, najmä s poukazom na opakovanú trestnú činnosť a štruktúru jeho osobnosti. Odsúdený v minulosti často požíval alkohol a experimentoval s drogami. Krajský súd v tejto súvislosti zdôraznil, že na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje právny nárok a jeho zmyslom nie je to, aby sa dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu odňatia slobody bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody prichádza do úvahy len v tom prípade, ak vzhľadom na všetky okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš vysoké riziko recidívy. S poukazom na uvedené preto krajský súd dospel k záveru, že odsúdený síce počas výkonu trestu preukázal polepšenie, ale v súčasnosti nie je možné vysloviť predpoklad, že by v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody viedol riadny život a nepokračoval by v trestnej činnosti.

Proti tomuto uzneseniu podal priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí odsúdený T. C. sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil podaním z 24. júla 2019. V písomných dôvodoch sťažnosti odsúdený uviedol, že podľa jeho názoru je absurdné, že krajský súd zamietol jeho žiadosť o podmienené prepustenie z dôvodu, že trestný čin, za ktorý odsúdený aktuálne vykonáva trest odňatia slobody, spáchal mesiac po uplynutí skúšobnej doby podmieneného odsúdenia, ktorá mu bola uložená za iný trestný čin, a v ktorej sa osvedčil, čo znamená, že sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. Rovnako tak je podľa odsúdeného nelogické to, že hoci bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a ústav potvrdil jeho nápravu, krajský súd to neakceptoval. Odsúdený v tejto súvislosti doplnil, že ak mu krajský súd zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia chcel ukázať, ako môže jeho život dopadnúť, pokiaľ by v trestnej činnosti pokračoval, tak tento zámer odsúdený pochopil a určite nechce skončiť ako celoživotný recidivista (ako väčšina spoluväzňov), potrebuje len šancu to dokázať.

Odsúdený nevie, čo viac môže urobiť, pokiaľ ústav odporučil jeho podmienené prepustenie, pričom o jeho náprave svedčí aj hodnotenie vypracované ústavom, ako aj väznicou Kuřim v Českej republike, kde trest pôvodne vykonával. Na verejnom zasadnutí pritom odsúdený uviedol, že po prípadnom podmienenom prepustení plánuje odísť za priateľkou do Bratislavy, zamestnať sa a začať viesť normálny, usporiadaný život. Aj keď sa hovorí, že každý by mal dostať šancu, tak krajský súd mu šancu nedal a jeho žiadosť o podmienené prepustenie zamietol, pričom podľa jeho názoru nikto zo zúčastnených, vrátane prokurátora, takýto záver neočakával.

Na záver odsúdený uviedol, že verí, že s prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako nadriadený súd preskúmal na podklade sťažnosti, ktorú podala oprávnená osoba včas, podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmienčného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Predpokladom podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je teda okrem uplynutia zákonom ustanovenej doby výkonu trestu (formálna podmienka podmienčného prepustenia, ktorá u odsúdeného bola naplnená) aj to, že odsúdený počas výkonu trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti bude viesť riadny život (materiálna podmienka podmienčného prepustenia).

V posudzovanom prípade sa najvyšší súd stotožňuje s názorom krajského súdu o tom, že odsúdený T. C. splnil iba formálnu podmienku podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. K tomu, aby žiadosť odsúdenej osoby o podmienčné prepustenie bola úspešná, sa však vyžaduje aj splnenie materiálnej podmienky, teda preukázanie toho, že odsúdený počas výkonu trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti bude viesť riadny život. V tomto smere krajský súd svoje rozhodnutie založil na všestrannom zhodnotení osobnosti odsúdeného, dostatočne zhodnotil jeho doterajšie správanie sa počas výkonu trestu, prihliadal na jeho osobné pomery, na spáchané trestné činy i na účel trestu. Na preskúmanie splnenia materiálnej podmienky podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného si Krajský súd v Banskej Bystrici vyžiadal odpis z registra trestov odsúdeného (č.l. 76 - 78 spisu), hodnotenie riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová (č.l. 86 spisu) a hodnotenie rizika sociálneho zlyhania (č.l. 88 - 89 spisu).

Je pravdou, že riaditeľ ústavu na výkon trestu odňatia slobody odporučil odsúdeného podmienčne prepustiť, toto jeho odporúčanie je však potrebné hodnotiť v kontexte aj s hodnotením rizika sociálneho zlyhania odsúdeného, charakterom trestnej činnosti, pre ktorú vykonáva trest odňatia slobody, ako aj s jeho predchádzajúcimi odsúdeniami. Vychádzajúc z charakteru trestnej činnosti, pre ktorú v súčasnosti odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ako aj zo skutočnosti, že už v minulosti bol odsúdený za obdobnú trestnú činnosť trestom odňatia slobody s podmienčným odkladom, pričom je zrejmé, že tento na neho nemal dostatočne výchovný účel, keďže iba mesiac po osvedčení sa v skúšobnej dobe podmienčného odsúdenia sa odsúdený dopustil obdobnej trestnej činnosti, dokonca závažnejšieho charakteru, za ktorú mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody, najvyšší súd musí v zhode s krajským súdom konštatovať, že nie je záruka, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody sa odsúdený opakovane nedopustí trestnej činnosti. Uvedené potvrdzuje aj hodnotenie rizika sociálneho zlyhania odsúdeného, z ktorého je zrejmé, že jeho resocializačná prognóza je menej priaznivá a riziko jeho sociálneho zlyhania je stredné. Zo všetkých uvedených skutočností je zrejmé, že u odsúdeného T. C. nie sú splnené podmienky na to, aby mohol byť podmienčne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody.

Pokiaľ odsúdený v podanej sťažnosti uviedol, že podľa jeho názoru nie je možné prihliadať na jeho predchádzajúce odsúdenie, pretože toto bolo zahladené, najvyšší súd poukazuje na to, že „zahladenie

odsúdenia alebo zákonná fikcia, že sa na páchatel'a hľadí, ako by nebol odsúdený, nebráni súdu, aby pri hodnotení osoby páchatel'a prizeral na skutočnosť, že páchatel' v minulosti spáchal trestný čin, a z tejto skutočnosti vyvodil príslušné závery pokiaľ ide o sklony páchatel'a k trestnej činnosti, možnosť jeho nápravy a pod.“ (R 6/1975). Zároveň, z uznesenia najvyššieho súdu zo 7. apríla 2016, sp. zn. 5 Urtost 2/2016, uverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 5, roč. 2017, vyplýva, že materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona je skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného, vrátane jeho skorších odsúdení.

Vychádzajúc z uvedených skutočností najvyšší súd konštatuje, že u odsúdeného sú síce naplnené formálne podmienky podmieneného prepustenia, nakoľko došlo v jeho prípade k výkonu dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody, avšak nie sú splnené materiálne podmienky na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Na základe týchto skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť odsúdeného T. C. podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.